

μὲν περισσότεράν κομψότητα καὶ ἥθος μεγιστάνος, ὀλιγώτερον ἐκείνου τοῦ ἰδανικοῦ τὸ ὁποῖον σὺ εἶπα προτοῦ. . . . πῶς νὰ τὸ ὀνομάσω, φίλτατά μου, διὰ νὰ ἀποφύγω τὸ μειδίαμά σας; Ἐγνωρίσατε τὸν Ἰωάννην Χόλιγκφορθ καὶ θὰ παρατηρήσατε τὸ θελκτικὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἀσθενή, ἢ περίλυπον, ἢ παρμωρφομένον, ἢ γέροντα θὰ τὸν καθιστᾷ πάντοτε ἀξιογάπητον καὶ θὰ ἐλκύῃ τὴν ἀγνὴν καρδίαν πρὸς αὐτόν.

Λοιπὸν, ὁ Ἀρθούρος Νόβλ ἦτο διαφορετικὸς. Ἀγνοῶ πῶς θὰ ἐφάνετο ἂν ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς εὐτυχίας· ἀλλ' ἐφάνετο πλασμένος νὰ ᾔῃ χρυσὸς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Εἶχε πρόσωπον εὐχάριστον, εὐθυμον, εὐλικρινές, ἥθος εὐγενές, ἡγεμονικόν, καὶ συμπεριφορὰν εὐμενὴ καὶ ἀξιοπρεπῆ. Φυσικῶς δὲ εἶχεν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Σάξωνος ἥρωος· ξανθὴν κόμην, γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ γενναῖαν ὄψιν.

Ἄν καὶ ἐφάνετο εὐθυμὸς καὶ χαρῖεις καὶ εὐτυχής, τὸν ἐλυπήθην ὀλίγον, ὅτε τὸν εἶδα πορευόμενον εἰς ἀναζήτησιν τῆς Μαργαρίτας. Ἐλυπήθην αὐτὸν ὀλίγον, ὅχι πολὺ, διότι ἔκρινα αὐτόν (ἐσφαλμένως, ὡς ἀπαδείχθη μετὰ ταῦτα), ὅτι ἦτο ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἀγκυλῶσιν ἐλαφρῶς καὶ πρηγοροῦνται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ κόσμου τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο βεβαίως προσφιλες τέκνον.

Εἶδον τὴν συνάντησίν των καὶ τὸ ἐναέριον ἀνάκτορον τοῦ Ἰωάννου κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἦτο ἀδύνατον νὰ λανθασθῶ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Μαργαρίτας, ἀπὸ τὴν λάμψιν ἣτις μετεμόρφωσεν ὅλην αὐτήν, ὅτε στραφεῖσα τυχαίως εἶδον αἶφνης τὸν νέον ἐρχόμενον πρὸς αὐτήν. Ἐδραμε πρὸς αὐτὸν τείνασθ τὰς χεῖράς της, μὲ τὸ φόρεμά της ἀνασηκωμένον, καὶ μὲ πόδας πετώντας· ἐκεῖνος δ' ἐνταυτῷ προχωρῶν πρὸς αὐτήν, ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας τοῦ ὅπως δεχθῇ αὐτήν καὶ τὰς ἐκλείσεν ἐπ' αὐτῆς εὐλαβῶς, ὡς ἀληθὲς ἱππότης ἐναγκαλιζόμενος τὴν σύζυγόν του.

— Καὶ τί τοὺς μέλει διὰ τὸν Ἰωάννην; εἶπα καθ' ἑαυτὴν παρωργισμένη, βλέπουσα τοὺς δύο περιδιαβάζοντας ἄνω καὶ κάτω μεταξὺ τῶν ῥόδων, συνδιαλεγόμενους ζωηρῶς καὶ εὐθύμως ὡς ἂν ἔλαβον ἐκείνην τὴν στιγμήν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ ᾔσαν αἰωνίως εὐτυχεῖς.

Ἡ ἐσπέρα ἐκείνη ὑπῆρξε μελαγχολικὴ διὰ τινος ἐξ ἡμῶν τῶν ἐν τῷ πύργῳ. Ἡ Μαργαρίτα καὶ ὁ ἄρραβωνιστικὸς της ἐκάθηντο μόνοι των καὶ συνωμίλουν. Ἡ Μαρία ἐπαιζε σκάκους μὲ τὸν Κ. Χίλλ, καὶ ἐγὼ, ὅπως ἀποφύγω τὸν λοχαγὸν Τύρελ, ἔμεινα πλησίον τῆς Κ. Χίλλ.

— Εὐρίσκομαι ἐντελῶς εἰς δῖλημμα, φίλτατά μου, μὲ ἐψυθύρισεν αὕτη. Ὁ νέος Χόλιγκφορθ ἤρχετο συ-

χνᾷ εἰς τὸν πύργον καὶ θὰ ἔρχεται· ἐντοσοῦτε ἔφθασε καὶ ὁ Ἀρθούρος Νόβλ· καὶ ἡξέυραις φιλτάτη μου, ἢ ἴσως δὲν ἡξέυραις ὅτι ὑπῆρξε θανάσιμος ἔχθρα μεταξὺ τῶν πατέρων των.

Ἦσαν ἄλλοτε φίλοι, ἀλλ' ὁ ταλαίπωρος Κ. Χόλιγκφορθ . . . γνωρίζεις ὅλα τὰ κατ' αὐτόν . . . καὶ ὁ Σὶρ Ἀρθούρος Νόβλ ἔχασε πολλὰ ἐξ αἰτίας του. Πρέπει νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι ὁ Σὶρ Ἀρθούρος Νόβλ εἶναι πολλὰ φιλένδικος. Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα ὁ υἱὸς του, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις πιθανὸν νὰ ᾔῃ δυσάρεστος. Ὁ Κ. Χίλλ ὅστις εἶναι μαγευμένος μὲ τὸν νέον Χόλιγκφορθ λέγει. «Μπά! μπά! ἄφες τοὺς νέους νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ γίνουν φίλοι,» πλὴν δὲν εἶμαι καθόλου τόσον βεβαία ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀμνηχανία. Σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἡξέυρω τί νὰ κάμω.

Ἐμολόγητα ὅτι ἤμην ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ τῇ δώσω συμβουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· καὶ, ἀληθῶς, ἠσθάνόμην ὅτι ἔπρεπε πλέον νὰ θεωρῶ ἑμαυτὴν ὡς ἀποθνοῦσαν, μὴ ἔχουσαν πλέον οὐδὲν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ συμφέροντα εἰς τοὺς περὶ ἑμαυτήν. Ἐβλεπον αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωάννης Χόλιγκφορθ καὶ ὁ Κ. Νόβλ δὲν θὰ ᾔσαν πιθανῶς φίλοι, ἔστω καὶ ἂν οἱ πατέρες των ᾔσαν ἀδελφοί. Καὶ τῆς μικρᾶς κυρίας τοῦ πύργου τὰ παράπονα μὲ ἐδάκρυνον, καὶ τὰ πάντα μὲ ἐτάραττον διότι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔμελλα ν' ἀνχωρήσω ἀπὸ Χίλσβρο εἰς Λονδίνον, ὁμοῦ μὲ τοὺς Τύρελ.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΤΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ. Corpus juris Attici. Graece et latine, fontibus composuit commentario indiribusque instruxit J. B. Telfy Pestini et Lipsiae 1868. 8.

Ἡ τοῦ προκειμένου ἔργου ἐπιγραφὴ φανότατα προσεπιμαρτυρεῖ τὴν καὶ ἐν Οὐγγαρίᾳ περὶ τὴν κλασικὴν ἀρχαιογνώσιν μελέτην. Ὁ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὀνομαστὸς ἐπὶ τῇ γνῶσει τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς, καὶ ἐπὶ σοφαῖς πραγματείαις (δημοσιευθεῖσαις ἐν τε τῇ *Πανθώρα* καὶ τῇ *Κλειοῖ*). *Τέλλφους*, Καθηγητῆς τοῦ ἐν Πέστη Πανεπιστημίου, συντάξας τὴν ἀναγγελλομένην ταύτην συλλογὴν, οὐ μόνον τὰς πηγὰς ἐπισταμένως ἐμελέτησεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ νεωτέρων ἐρευνῶν τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα δεινῶν γεγνημένων ἀρχαιολόγων ἱκανῶς ὠφελήθη. Ἐκ νέου λοιπὸν συναγχαλὼν τοὺς νόμους, καὶ τὰς τοῦ δικαίου τῶν Ἀθηναίων διατάξεις, τοὺς περὰ τε τοῖς ῥήτορσι καὶ τοῖς γραμματικοῖς σποράδην περισωζομένους, καὶ

τύπους ἐκδοῦς, διεπέρανεν ἐργασίαν ἐκ πολλοῦ χρόνου ποθεινὴν, ἅτε τῆς μὲν τοῦ Πετίτου συλλογῆς (*Leges Atticae* ἔτει 1635) μετεκδοθείσης ὑπὸ Οὐεσελλιγκίου ἔτει 1741 δι' ἄλλας νεωτέρας συγγραφάς εἰς ἀχρηστίαν περιελθούσης, τῆς δ' ὑπὸ Σχελλιγκίου (*De Solonis legibus apud Oratores Atticos* 1842) οὐδένα λόγον ποιουμένης τῆς μετὰ τὸν Σόλωνα νομοθεσίας. Ἀρχόμενος δὲ τοῦ ἔργου ὁ Τέλφους ἐξαριθμεῖ ἐν τῷ προλόγῳ (p. I—XVI) συνοπτικῶς καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τοὺς παλαιούς συγγραφεῖς, τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους καὶ πολιτείας συγγράψαντας, ἔπειτ' ἀλφαριθμητικῶς μνημονεύει τῶν πηγῶν, ἐξ ὧν ἤρύσατο, ἐπισυνάπτων καὶ περίληψιν. Ὁρθῶς δὲ ποιῶν ὁ Τέλφους τὸ τῆς διαιρέσεως ἀξίωμα ἀρύεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀττικοῦ δικαίου, ἐν ὁστέρῳ τιθέμενος τὴν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ διάταξιν τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, τὴν ὑπὸ Πετίτου τηρουμένην. Ὅθεν κατὰ τὴν παρὰ Δημοσθένει (κατὰ Τιμοκρ. § 492) διαίρεσιν, ἐν μὲν τῷ Α' βιβλίῳ ἐξετάζονται ὑπὸ τοῦ Τέλφους ἐν συνόλῳ *Νόμοι Κοινοί*· ἐν δὲ τῷ Β' *Νόμοι Ἰδιοί*, διαιροῦντος τὸ *δημόσιον δίκαιον* (*jus publicum*) εἰς 12 Κεφάλαια, ἦτοι·

Διαίρεσις τοῦ πλήθους	Κεφ. Α' <i>Divisio populi</i>
Περὶ Βουλῶν	— Β' <i>De Senatibus</i>
» Ἐκκλησίας	— Γ' » <i>Concione</i>
» Ἀρχῶν	— Δ' » <i>Magistratibus</i>
» Ἱερῶν	— Ε' » <i>Sacris</i>
» ἑορτῶν	— ς' » <i>Festis</i>
Νόμοι πολεμικοί	— Ζ' » <i>Jus martiale</i>
Περὶ τῶν δικαστικῶν	— Η' » <i>Res Judiciaria</i>
Διοικήσεως	— Θ' <i>Oeconomia reipublicae</i>
Δῶρα	— Ι' <i>Dona</i>
Νόμοι τιμωρητικοί	— ΙΑ' <i>Jus poenae</i>
Τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων δίκαια	— ΙΒ' <i>Jus gentium Graecorum</i>

Τὸ δὲ *ιδιωτικὸν δίκαιον* (*jus privatum*) εἰς 14 Κεφάλαια, ἦγουν·

Περὶ Γένους	Κεφ. Α' <i>De genere et cognatione</i>
» Γονέων καὶ παίδων	— Β' » <i>parentibus et prolibus</i>
» Γάμου	— Γ' » <i>connubiis</i>
Ἡ διάλυσις τοῦ γάμου	— Δ' <i>De Divortio</i>
Περὶ ἐπιτροπῆς	— Ε' » <i>tutela</i>
» Κληρονόμων	— ς' » <i>heredibus</i>
» Εἰσποιήσεως	— Ζ' » <i>Adoptione</i>
» Ἀποθανόντων	— Η' » <i>Mortuis</i>
» Οὐσίαι καὶ κτήματος	— Θ' » <i>Substantia et possessione</i>
» συμβολαίων	— Ι' » <i>contractibus</i>
» Ἐμπορικῶν	— ΙΑ' <i>Res mercatoria</i>
» Βλάβης	— ΙΒ' <i>De damno</i>
Νόμοι τιμωρητικοί	— ΙΓ' <i>Jus poenae</i>
Περὶ προθεσμίας	— ΙΔ' <i>De jure praescriptionis</i>

Ἐκαστον δὲ τῶν Κεφαλαίων τούτων ὑποδιαίρεται εἰς πλείονα τμήματα παρεννευρομένων καὶ τινων ἀναποφεύκτων ἐπαναλήψεων, οἷον ἀριθ. 107 βουλευτὴν δραχμὴν τῆς ἡμέρας· καὶ ἀρ. 965 βουλευτοῦ μισθὸς δραχμὴ. Ὡσαύτως ἀρ. 462 ἐπὶ ζεύγους μὴ ἀπιέναι γυναῖκα Ἐλευσίναδε, ὅπως μὴ ἐλαττωῖται αἱ δημοτικαὶ ὑπὸ τῶν πλουσίων. Καὶ ἀρ. 1083 ἐπὶ ζεύγους μὴ ἀπιέναι γυναῖκα Ἐλευσίναδε, ὅπως μὴ ἐλαττωῖται αἱ δημοτικαὶ ὑπὸ τῶν πλουσίων· εἰ δέ τις φωραθεῖη, ἀποτίνειν δραχμὰς ἑξακισχιλίας.

Πλὴν ἀλλ' ὅμως καὶ κατὰ τὴν προκειμένην διαίρεσιν, καὶ κατὰ τὴν διαμόρφωσιν τῶν κειμένων τῶν νόμων, καὶ τὴν ἐκ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν ὠφέλειαν, κατ' ἐξοχὴν δ' ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν, ἡ τοῦ Τέλφους συλλογὴ ἀναντιρρήτως ὑπερτερεῖ τῆς τοῦ Πετίτου. Οἱ μετὰ μνείας τῆς πηγῆς, καὶ λατινιστὶ μεθρηνηνευμένοι εἰδικοί τίτλοι τῶν νόμων ἐρμηνεύονται ἐν τῷ τέλει τῆς ὅλης συλλογῆς διὰ βραχέος ὑπομνήματος ἀπὸ σ. 409—646, ἐν ᾧ ὁ ἐκδότης ὑποσημαίνει τὸν συγγράψαντα τὸν νόμον, καὶ τὸν χρόνον τῆς συγγραφῆς, καὶ περ τοῦ χρόνου ἐνίων νόμων μὴ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Τέλφους· οἷον ἀρ. 107 *Βουλευτικόν*· τόπος ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅπου οἱ βουλευτικοὶ καθήμενοι θεῶνται· καὶ ἀρ. 144, Τὸν θεσμοθέτην δώσειν τὸ τριώβολον τοῖς ἐκκλησιαζούσιν. Ἐπιπροσθέτων δὲ καὶ ὅ,τι ἀναγκαῖον πρὸς κατανόησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νόμων, παραπέμπει πρὸς τούτοις εἰς νεωτέρας ἐρεῦνας, καὶ πρὸς ἀντιπαράβολὴν μνημονεύει παρὰ πλεονασίων νόμων ἐν ἄλλαις τῆς Ἑλλάδος πολιτείαις κειμένων (ἐξαιρέτως ἐν Σπάρτῃ), καὶ τῶν τοῦ Πλάτωνος νόμων. Ἀλλ', ὥς μὴ ὠφελεν, αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ ἐπισκοποῦνται διὰ τινων ἐλλείψεων. Μάλιστα δ' ἀμφίβολος καθίσταται ὁ τύπος, δι' οὗ ὁ Τέλφους περιβάλλει μέγαν ἀριθμὸν νόμων. Καί τοι δ' ἀπέσπασεν αὐτοὺς ἐκ διαφόρων χωρίων, καὶ τούτου ἕνεκα παρέλειψε συνδέσμους καὶ προσθήκας, μὴ ἀνήκοντας τοῖς νόμοις αὐτοῖς, δὲν ἔπρεπεν ὅμως πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ τύπου τοῦ νόμου νὰ μετατρέψῃ τὸ κείμενον τῶν συγγραφέων εἰς πλάγιον λόγον, καὶ νὰ θέσῃ κατὰ προστακτικὴν, ἢ ἀπαρέμφατον. Οἷον τὸ τοῦ Ἡροδότου (Ε'. 66) « Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησεν ὁ Κλεισθένης, » μεταβάλλει ὁ Τέλφους (ἀρ. 6) εἰς τὸ « Ἀθηναίους δεκαφύλους εἶναι ». Τὸ ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου τοῦ Δημοσθένους (σ. 319) « Καί τοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπατῶν ; οὐχ ὁ μὴ λέγων ὃ φρονεῖ ; τῷ δ' ὁ κήρυξ καταρᾶται δικαίως, » μεταποιεῖ ὁ Τέλφους ἀρ. 137 ὧδε· « ἐκείνῳ, ὅστις τὴν πόλιν ἐξαπατᾷ καὶ οὐ λέγει ὃ φρονεῖ, ὁ κήρυξ καταρᾶται δικαίως. » Πρβ. καὶ ἀρ. 105 « Ἡ δὲ βουλὴ κυρία ἐστὶ ζημιῶν ταῖς πεντακοσίαις, » (Δημοσθ. κατὰ Εὐέργ. 1152) καὶ ἀρ. 162 « Τοὺς νόμους θέσθωσαν ἀναγράψαντες ἐν τῷ Μητρώῳ » (Ἀρποκρατίων ἐν λ. Μητρώον). Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν αἱ μεταβολαὶ ἐγένοντο ἄνευ βλάβης τῆς ἐννοίας· ἀλλ' ἡ πράγματι οὐχὶ ἀκριβοῦς σημείωσις τοῦ Σχολιαστοῦ εἰς Αἰσχίνην κατὰ Κτησιφ. § 187 λέγοντος, ὅτι μέρος τοῦ βουλευτηρίου ἐποίησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ Μητρώον, δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀναφέρηται εἰς νόμον, καθ' ὃπερ ὁ ἐκδότης· ἐν ἀρ. 113 ποιεῖ γράφων « Μέρος τοῦ βουλευτηρίου ἔστω τὸ Μητρώον, ὃ ἐστὶν ἱερὸν τῆς Πέρας. » Τὸ δὲ λεγόμενον περὶ τῆς *συνηθείας*, ἣν ἀποδεχόμενος ὁ Τέλφους ἐν μεταγενέ-

νεστέροις χρόνοις παρεισδύσασαν ἀνάγει εἰς τὸ ἀττικὸν δίκαιον, καὶ καθ' ἣν εἰσήγοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου ψήφισματα ἄνευ προβουλευματος τῆς βουλῆς (ἀρ. 162 «Ψήφισμα δὲ μηδὲν, μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι»), ἀντικρυς καὶ διαρρήδην ἀντιβαίνει τῷ ἀττικῷ δικαίῳ, ὡς ἐκ τῶν ἐφεξῆς δύο νόμων συνάγεται. Ἀρ. 69. Δευτέραν εἶναι βουλὴν ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης, τεττάρων οὐσῶν, ἑκατὸν ἄνδρες ἐπιλεχθέντας, οὓς προβουλεύειν δεῖ τοῦ δήμου καὶ μηδὲν ἔαν ἀπροβούλευτον εἰς ἐκκλησίαν εἰσφέρουσιν (Νόμος Σόλωνος π. Πλουτ. β. Σόλ. 19), καὶ ἀρ. 163, Μὴ πρότερον εἰς τὸν δῆμον ψήφισμα ἐκφέρειν, πρὶν ἐν τῇ βουλῇ δοκιμασθῇ. Προσέτι ἡ ἐπίστα ἐπισυμβαίνουσα ἀναβολὴ δικῶν ἐν πολεμικοῖς καιροῖς οὐδέποτε ὑπῆρξε γενικὸς κανὼν, ἐν ᾧ ὁ Τέλφους κατὰ τὸ δημοσθενικόν, «οὐ γὰρ ἦσαν ἐν τῷ τότε καιρῷ δίκαι, ἀλλ' ἀνεβάλλεσθε ὑμεῖς διὰ τὸν πόλεμον», γράφει ἐν ἀριθ. 858, «τὰς δίκας ἀναβάλλεσθαι διὰ τὸν πόλεμον.» Καθ' ὅλου δ' ὁ ἐκδότης τείνων εἰς πολλαπλασιότητα τῶν τίτλων τῶν νόμων, ἅτε ἀντὶ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πετίτου 500, αὐτὸς 1557 καταλέγων, προσθέτει τινὰ, ἃ διὰ πραγματικοῦς καὶ τυπικοῦς λόγους λογίζονται παραλειπτέα. Τούτοις δ' ἦττον προσκριθμούνται αἱ παρὰ τοῖς ῥήτορι παρεντιθέμεναι συνθήκαι, ὧν ἡ ἐν μέρει γνησιότης ἐναγχος ἀπεδείχθη διὰ τῆς ἐπιγραφῆς νόμου περὶ φόνου παρὰ Δημοσθένει 43, 57 καὶ 23, 38 (ἰδ. Koehler ἐν *Hermes* II 27 κ. ἐ.)· ἐπ' ἴσης καὶ οἱ περὶ τῶν ἀρχόντων θεσμοὶ ἀπὸ τοῦ ἀρ. 169—380. καὶ αἱ ἐορταὶ ἀπὸ τοῦ ἀρ. 428—530. Καί τοι δὲ ταῦτα ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ Ἀττικοῦ δικαίου, ὅμως ἡ περὶ λειτουργιῶν τῶν ἀρχόντων γνῶσις ἡμῶν καὶ ἡ τῶν τελετῶν τῶν ἐκάστοτε ἐορτῶν περιορίζεται κατὰ μέγα μέρος εἰς ἐλλιπεῖς σημειώσεις τῶν λεξικογράφων. Ὁ ἐκδότης ἐνταῦθα λαμβάνει ἐκ τῆς πληθύος τῶν παλλάκις καὶ ἑαυταῖς ἀντιφωνουσῶν παρεκβολῶν μίαν ἢ τινὰς. Ἐν τῇ τῶν νομοφυλάκων μνείᾳ, ἀρ. 246, ἐλλείπει τὸ κύριον χωρίον (περισωθὲν ἐν Φιλοχ. Ἀποσπ. 141 ἐκδ. Mueller, πρὸς καὶ A. Schaefer ἐν *Archæol. Zeit* 1867 p. 148). «Οἱ νομοφύλακες στροφίοις λευκοῖς χρώνται, καὶ ἐν ταῖς θέαις ἐπὶ θρόνων κάθονται κατ' ἀντικρὺ τῶν ἐνέα ἀρχόντων καὶ τῇ Παλλάδι τὴν πομπὴν κοσμοῦσιν, ὅτε κομίζεται τὸ ξόανον ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ἀναγκάζουσι δὲ καὶ τὰς ἀρχὰς χρῆσθαι τοῖς νόμοις. Καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κάθονται μετὰ τῶν προέδρων, κωλύοντες ψηφίζειν, εἴ τι παράνομον αὐτοῖς δόξειεν, ἢ ἀσύμφορον τῇ πόλει.» (Σουίδας, οἱ νομοφύλακες τίνες;) Ἡ αὐτογνωμὴ πλείους μαρτυρίας συγχωνεύει εἰς ἓνα τίτλον· οἷον ἀρ. 381—384 περὶ τῶν αἵρετῶν καὶ κληρωτῶν ἀρχόντων.

381.

Ἔστι τῶν περὶ τὰς ἀρχὰς εἰδη τρία, ὧν ἐν μὲν οἱ κληρωτοὶ καὶ οἱ χειροτονητοὶ ἄρχοντες, δεῦτερον δ' ὅσοι τι διαχειρίζουσι τῶν τῆς πόλεως ὑπὲρ τριάκοντα ἡμέρας, καὶ οἱ τῶν δημοσίων ἔργων ἐπιστάται· τρίτον δὲ καὶ εἴ τινες ἄλλοι αἵρετοὶ ἡγεμονίας δικαστηρίων λαμβάνουσιν. (Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφ. § 29).

382.

Αἱ χειροτονηταί, ἡ αἵρεται ἀρχαὶ γίνονται ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων, οἷον οἱ στρατηγοί, ἱππαρχοί, ἀποστολεῖς, πρέσβεις, σιτώναι, ἐπιμεληταὶ τῶν μυστηρίων, ἱεροποιοὶ τῶν σεμνῶν θεῶν, πλὴν τῶν φυλάρχων καὶ ταξιάρχων. (Πολυδ. VIII, 87, 94 Βοίχ. Inscript. Naval. σελ. 466, 28. Δημοσθ. π. Στεφ. 234, 310, κατὰ Μειδίου 552. Ἀρτοκρατίων λ. ἐπιμεληταί).

383.

Καὶ ἀνάπαλιν οἱ ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων ἄρχοντες εἰσιν αἵρετοί, ἡ χειροτονητοί, οἷον ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, ἀντιγραφεὺς τῇ πόλει, οἱ ἐπὶ τὸ θεωρικόν ὁ βοώνης, οἱ συλλογεῖς καὶ ζητηταί. (Πολυδ. VIII, 113. Αἰσχίν. κατὰ Κτησιφ. § 25. Λεξικ. Seguer p. 219, 304. Δημοσθ. κατὰ Τιμοκρ. 304).

384.

Αἱ δὲ κληρωταὶ ἀρχαὶ εἰσι καθ' ἐκάστην φυλὴν, οἷον οἱ ἐνέα ἄρχοντες βουλευταί, εὐθυνοὶ, λογισταί, ἀποδέκται, ἀθλοθέται, ἐπιμεληταὶ ἐμπορίου, ἀγορὰ νόμοι, μετρονόμοι, σιτοφύλακες, πράκτορες, ἐκλογεῖς, ἀντιγραφεῖς (διοικήσεως), ταμίαι τῆς θεοῦ, ταμίαι τῶν θεῶν, ἱεροποιοί. (Λυσίας ὑπὲρ Ἀδυν. § 43 Πλουτάρχ. β. Σόλ. 19. Ἀρτοκρατίων λ. εὐθυνοὶ. Σχολ. εἰς Αἰσχίν. κατὰ Κτησιφ. 15. Πολυδ. VIII, 86, 97. Λεξικ. Seguer p. 190, 198, 255, 267, 278, 300, 301, 306). — Ταῦτα συμβαίνει καὶ ἐν Ἀρ. 430 Ἀμμώνια ἐορτὴ Ἀθήνησιν ἀγομένη, ἐν ἣ θυσίαι γίνονται τῷ Ἀμμωνι παρὰ στρατηγῶν (Ἡσύχιος, καὶ C. I. G. ἀρ. 157=Staatsh. II tit. VIII. Εἰς δὲ τὰς κατὰ κατὰ τὸν ἑκατομβαιῶνα τασσομένης ἐορτῆς δὲν πρέπει νὰ συγκαταλέγωνται τὰ εἰσιτήρια (ἀρ. 428, εἰσιτήριά ἐστὶν ἡ ἡμέρα πρώτη τοῦ ἔτους), ἐπεὶ αὐτὰ δὲν ἀπετέλουν ἰδίαν ἐορτὴν, ἀλλ' ἦσαν εἰσιτήριοι θυσίαι τῶν βουλευτῶν. Τούναντίον δὲ τὰ μὲν Κρόνια τίθενται κατὰ τὴν 12 τοῦ ἑκατομβαιῶνος (ἰδ. A. Mommsen *Heort. taf.* II), τὰ δὲ νικητήρια κατὰ τὸν βοηδρομιῶνα. Ἐπεὶ δ' αἱ περὶ τούτου μαρτυρίαι αἱ οὕτω μεταβεβλημέναι οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσι πρὸς ἐπιστημονικὴν ὠφέλειαν, ὁ ἐκδότης ἐμελλε ν' ἀρκεσθῇ εἰς θεσμούς, οἵτινες ἦτοι κατὰ προσέγγισιν ἐν νόμου μορφῇ πρόκεινται, ἡ διαρρήδην ὡς νόμοι παραδί-

δονται. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ θὰ ἤρυστο ἄφθονον καὶ καινὴν ὕλην ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν. Καί τοι δ' ὁ ἐκδότης ἤξεύρει νὰ ἐπεξεργάζεται τὰ διεξοδικώτερα ἐπιγραφικὰ πονήματα καὶ ἄλλα τινά, περὶ τὴν ἔρευναν ὁμῶς τῶν ἐπιγραφῶν, καὶ περὶ τὴν ἐπιγραφικὴν γραμματολογίαν δὲν δεικνύεται ἱκανῶς ἡσκημένος. Τὰ μάλιστα δ' ἀνεγχώρητοί εἰσιν αἱ ἄνευ παρενθέσεων γινόμεναι συμπληρώσεις. Ἐνίοτε δὲ δὲν ἐπωφελεῖται τὴν δοκιμωτέραν ἐπεξεργασίαν, οἷα λ. χ. ἡ ὑπὸ Meier Comm. epigr. ἀρ. 61, καὶ A. Schaefer de sociis Athen. 1866 τῆς ἐπὶ Ναυσινίκου συμμαχικῆς συνθήκης ἀρ. 1295. Ἐὰν τις βόληται τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων τῶν ἐν Ἠπειρῷ ἐνοικόντων, ἢ τῶν νησιωτῶν, Ἀθηναίων σύμμαχος εἶναι καὶ τῶν συμμάχων, ἐξεῖναι αὐτῷ ἐλευθέρῳ ὄντι καὶ αὐτονόμῳ πολιτευομένῳ πολιτείαν, ἣν ἂν βόληται, μήτε πρυτάνεις δεχομένῳ, μήτε ἄρχοντα ὑποδεχομένῳ, μήτε φόρον φέροντι, ἐπὶ δὲ τοῖς αὐτοῖς, ἐφ' οἷς περ Χίοι καὶ Θηβαιοὶ καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι. Τοῖς δὲ ποιησαμένοις συμμαχίαν πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸς συμμάχους ἀφείναι τὸν δῆμον τὰ ἐγκτήματα, ὅπόσ' ἂν τυγχάνη ὄντα ἢ ἴδια ἢ δημόσια Ἀθηναίων ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ποιομένων τὴν συμμαχίαν. Ἀπὸ δὲ Ναυσινίκο ἄρχοντος μὴ ἐξεῖναι μήτε ἴδιᾳ μήτε δημοσίᾳ Ἀθηναίων μηθενὶ ἐγτήσασθαι ἐν ταῖς τῶν συμμάχων χώραις μήτε οἰκίαν μήτε χωρίον μήτε πριαμένῳ μήτε ὑποθεμένῳ μήτε ἄλλῳ τρόπῳ μηθενί· ἐὰν δὲ τις ὠνήται ἢ κτᾶται ἢ τίθεται τρόπῳ ὁτιοῦν, ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν συμμάχων φῆναι πρὸς τοὺς συνέδρους τῶν συμμάχων· οἱ δὲ σύνεδροι ἀποδόντων τὸ μὲν ἡμισυ τῷ φήναντι, τὸ δὲ ἄλλο κοινὸν ἔστω τῶν συμμάχων. Ἐὰν δὲ τις ἦ ἐπὶ πολέμῳ ἐπὶ τὸς ποιησαμένους τὴν συμμαχίαν ἢ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν, βοηθεῖν Ἀθηναῖοι καὶ τὸς συμμάχους τούτοις καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. Ἐὰν δὲ τις εἴπῃ ἢ ἐπιψηφίσῃ ἢ ἄρχων ἢ ιδιώτης παρὰ τόδε τὸ ψήφισμα, ὥς λύειν τι δεῖ τῶν ἐν τῷδε τῷ ψηφίσματι εἰρημένων, ὑπαρχέτω μὲν αὐτῷ ἀτίμῳ εἶναι καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ δημόσια ἔστω καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον καὶ κρινέσθω ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις ὡς διαλύων τὴν συμμαχίαν. Ζημιόντων δὲ αὐτὸν θανάτῳ ἢ φυγῇ ὅπου Ἀθηναῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι κρατοσιν. Ἐὰν δὲ θανάτῳ τιμηθῇ, μὴ ταφῆτω ἐν τῇ Ἀττικῇ μηδὲ ἐν τῇ τῶν συμμάχων. (Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι ἀνακαλυφθεῖσαι καὶ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συλλόγου. Φυλλάδ. 6^ο. Ἀθήνησιν 1852 σ. 3—4.) — Ὡς πρὸς τὸ περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν ψήφισμα (Βοίκχ. Staatsh II 356 κ. ε.) τὸ ὁλοσχερῶς εἰς τὸ ἀττικὸν δίκαιον ἀναγόμενον, ὁ ἐκδότης ὑποδηλοῖ ἐν τέλει τὰς διατάξεις τῆς ποινῆς ἀρ. 1095. Ἐὰν δὲ τις ἀλίσκεται κακουρ-

γῶν ἐπὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμὰ τὰ κείμενα ἐν τῇ Σκιάδῃ καὶ ἐν Ἐλευσίνῃ καὶ ἐν Πειραιεὶ καὶ ἐν Ἀκροπόλει, ἐὰν τε ἄρχων, ἐὰν τε ιδιώτης, ἐὰν τε δημόσιος, ἐνοχὸς ἔστω τῷ νόμῳ τῷ κειμένῳ περὶ τῆς τῶν κακούργων ζημίας· ἐπιμελείσθω δὲ καὶ ἡ βουλὴ ἢ ἐξ Ἀρείου Πάγου, καὶ τὸν κακουργοῦντά τι περὶ ταῦτα κολαζέτω κατὰ τοὺς ἐπὶ τῶν κακούργων κειμένους νόμους. (Βοίκχ. C. I. G. ἀρ. 123 κ. Staatsh II σ. 368.) Τοῦ δὲ περὶ διαχειρίσεως τῶν ἱερῶν χρημάτων ψηφίσματος, τοῦ εἰς 3 τίτλους διηρημένου, ἀρ. 865, Πρόσοδος ἔστι καὶ τὰ χρήματα τὰ ἐκ τῆς δεκάτης, ἐπειδὴν πραθῇ, (ἐκ τῶν ὑπὸ Ραγκασῇ Antiquités Hellén. ἀρ. 118 ἐκδεδομένων ἐπιγραφῶν.)

869.

Ταμιεύεσθω τὰ μὲν τῆς Ἀθηναίας χρήματα ἐν τῷ ἐπὶ δεξιᾷ τοῦ Ὀπισθοδρόμου, τὰ δὲ τῶν ἄλλων θεῶν ἐν τῷ ἐπ' ἀριστερά. (Ἐκ τῶν ὑπὸ Βοικχίου Staatsh. II σ. 59 ἐπιγραφῶν.)

Καὶ 870.

Ἀποδοῦναι τοῖς θεοῖς τὰ χρήματα τὰ ὀφειλόμενα, ἐπειδὴ τῇ Ἀθηναίᾳ τὰ τρισχίλια τάλαντα ἀνενηνεγχεῖται εἰς πόλιν, ᾧ ἐψήφιστο, νομίσματος ἡμεδαποῦ κτλ. κτλ. (Ραγκασῇ ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 118). (Καὶ οὗ ἡ ἀντίθετος πλευρὰ ἀτελής). Ὁ χρόνος τῆς συντάξεως θετέος κατὰ Βοικχίον εἰς τὸ 6^ο, γ' ἔτος τῆς 90 ὀλ. οὐχὶ δ' εἰς τὸ γ' τῆς 86 ὀλ. ὡς ὀρίζει ὁ Kirchhoff (Abh. d. Berl. Ak. 1864). Τῆς δὲ περὶ δερματικῶν χρημάτων ἀρ. 894, Πρόσοδοί εἰσιν ἐκ τοῦ δερματικοῦ ἐκ Διονυσίων τῶν ἐν Πειραιεὶ, ἐκ Διονυσίων τῶν ἐν Ἀθηναίῳ, ἐκ τῆς θυσίας τῇ Ἀγαθῇ τύχῃ, ἐξ Ἀσκληπιείων, ἐκ Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει, ἐξ Ὀλυμπιείων, ἐκ τῆς θυσίας τῷ Ἑρμῇ τῷ ἡγεμονίῳ, ἐκ Βενδιδέων, ἐκ τῆς θυσίας τῷ Διὶ τῷ Σωτήρι, ἐκ τῆς θυσίας τῇ Εἰρήνῃ, ἐκ τῆς θυσίας τῷ Ἀμμωνί, ἐκ Παναθηναίων, ἐκ τῆς θυσίας τῇ Δήμητρι καὶ τῇ κόρῃ τῇ Λαίρᾳ (C. I. G. ἀριθ. 137 K. Staatsh. II, p. 119, 130 καὶ 136), ὁ ἐκδότης ἀγνοεῖ τὸ τρίτον ἀπόσπασμα, τὸ ἐν τῇ Ἀρχαιολογ. ἐφημ. Ἀθηνῶν ἀρ. 3451—3452 δεδημοσιευμένον. Εὐκταῖον δὲ θὰ ἦτο, ἂν ἐγίνετο ἐκτύπωμα τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ περὶ γόνου νόμου ἀρ. 830. Προσιπεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ ἐντὺς ἀνεψιότητος καὶ ἀνεψιούς καὶ ἀνεψιαδούς, συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψιούς καὶ ἀνεψίων παῖδας καὶ γαμβρούς καὶ πενθερούς καὶ φράτορας. Ἐὰν δὲ αἰδέσασθαι δέη, ἐὰν μὲν πατήρ ἢ ἡ ἀδελφὸς ἢ υἱεῖς, πάντας, ἢ τὸν κωλύοντα κρατεῖν· ἐὰν δὲ τούτων μηδεὶς ἦ, κτείνῃ δ' οἰκῶν, γνῶσι δ' οἱ πεντήκοντα καὶ εἰς, ἢ οἱ ἐφέται, ἄκοντα κτείνειν, αἰδεσάσθωσαν οἱ φράτορες, ἐὰν θέλωσι δέκκ. Τούτους δὲ οἱ πεντήκοντα καὶ εἰς ἀ-

ριστίνδην αἰρεῖσθων. Καὶ οἱ πρότερον κτείναντες ἐν τῷδε τῷ θεσμῷ ἐναχέσθων (Δημοσθ. κατὰ Μακκρτ. 4069).

Πρὸς τούτοις σιρὰ ἐνταῦθα ἀναγομένων ἐπιγραφῶν παρελείφθη, οἷον τὸ τοῦ Ἀδριανοῦ ψήφισμα περὶ τῆς εἰς τὴν πόλιν παραδόσεως μέρους προσόδου ἐλαίου (C. I. G. ἀρ. 355) ὡσπύτως ὁ περὶ ἀποτίσεων τῶν μισθώσεων τῆς πόλεως θεσμός (C. I. G. ἀρ. 354), ἡ τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων νέα διάταξις (Mommson Heort. σελ. 227 Dittenberger Hermes I, 405), καὶ ψήφισμα τοῦ Λυκούργου περὶ θουσιῶν (Köhler, Hermes I, 312). Ἐν ἀρ. 200 ὁ ἐκδότης καταλέγει τοὺς ἀττικοὺς ἀρχοντας, δὲν παρρηρεῖ ὁμως, ὅτι οἱ εἰς τὴν 426 Ὀλ. (276 π. X.) ὑπὸ Dittenberger εἰς Hermes II, 305 τιθέμενοι ἐπώνυμοι, τίθενται ἀποπείρας χάριν, καὶ ὅτι οἱ εἰς τὴν Ὀλ. 98 ἀρ. 388 π. X. καὶ 119 δ' 301 π. X. δὲν ἐκαλοῦντο Πυρρίων καὶ Καλλίαρχος, ἀλλ', ὡς ἐκ νεωτέρων ἐπιγραφῶν ἀπεδείχθη, Πύργιος καὶ Κλέαρχος (ἴδ. Hermes II 323, 164). Τὰ ἐν ἀρ. 356 δικαστικὰ πινάκια α Δέκα εἰσὶ φυλαί, καὶ δεῖ ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν δικαστὰς καθίζειν. Καὶ ἐκαστον τούτων τῶν δέκα δικαστηρίων ἔχει ἐν τι τῶν στοιχείων εἰδικὸν ὄνομα, οἷον ἐστὶ τι τῶν δικαστηρίων λεγόμενον Ἄλφα, ὁμοίως ἄλλο βῆτα, ἄλλο γάμμα, καὶ ἐξῆς τὸ δέλτα καὶ τὸ ἐφελδόν, καὶ οὕτως ἕως τοῦ κάππα. Καὶ πρὸ θυρῶν δὲ ἐκάστου δικαστηρίου γέγραπται πυρρῷ βάμματι, τὸ στοιχεῖον ὅτινι τὸ δικαστήριον ὀνομάζεται· οἷοι δὲ δικασταὶ εἰσιν ἐν Ἀθήναις, ἕκαστος καθ' ἕκαστον δικαστήριον ἔχει δέλτον, τουτέστι πινάκιον, ἐν ᾧ ἐγγεγραμμένον ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαστηρίου· ἔχει δὲ καὶ ῥάβδον ἅμα τῷ πινακίῳ· καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ῥάβδῳ ἐστὶ τὸ ὄνομα τοῦ δικαστηρίου ἐγγεγραμμένον. Ὅτε οὖν συμβαίνει καιρὸς τοῦ δικάζειν, ἔρχονται πάντες οἱ δικασταὶ εἰς τὴν ἀγορὰν, κακεὶ κλήρους βάλλουσι, καὶ ὅστις ἂν κληροῖ κληρον ἔχοντα τὸ Ἄλφα, ἀπέρχεται εἰς τὸ Ἄλφα, δικαστήριον, ὁμοίως εἰς τὸ βῆτα, καὶ τὰ ἐφεξῆς· καὶ πρῶτον μὲν δείκνυσι τῷ κήρυκι τοῦ δικαστηρίου τὸν κληρον τοῦ στοιχείου· ὁ δὲ κήρυξ λοιπὸν δίδωσιν αὐτῷ τὸ πινάκιον αὐτοῦ καὶ τὴν ῥάβδον· εἰτα οὕτω δικάζει· εἰ δὲ τις δικαστὴς εἴσσει μὴ κληρωθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, κατηγορεῖται καὶ ζημιούται. (Σχολ. εἰς Ἀριστοφ. Πλουτ. Γ'. 277). Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δικαστικὰ ταῦτα πινάκια δυνατὸν νὰ ἐπαυξηθῶσιν ἐκ τῆς τοῦ Ῥουσσίου συγγραφῆς (Deimen ἀρ. 25 β. καὶ 37 κ. 174). Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχουσιν ἡ ὑπὸ τοῦ Τέλφους φιλοπονηθεῖσα συναγωγὴ τῶν Ἀττικῶν Νόμων ἀνομολογεῖται ὡς πάνυ ἐπιμελῶς ἐπεξεργασμένη. Χρεῖα δὲ προσοχῆς περὶ τὴν χρῆσιν τῶν καιμένων, ἅτε αὐτογνωμόνως μεταχειρισθέντος αὐτὰ τοῦ Τέλφους.

Οὕτω κρίνουσιν ἐν Γερμανίᾳ οἱ ἐπαίοντες τὸ ἔργον τοῦ Τέλφους.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον 1870.

N. ΠΕΤΡΗΣ.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εἰς τὰ Κυπριακὰ

Τοῦ καθηγητοῦ κυρίου

ΑΘΑΝ. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

ὑπὸ Π. ΒΕΝΕΤΟΚΑΛΟΥΣ.

Μεγίστου καὶ δικαιοτάτου ἐπαίνου ἄξιος κρίνεται ὁ εὐπαίδευτος καθηγητὴς κύριος Αθ. Α. Σακελλάριος, διότι ἀκολουθήσας τὴν σοφὴν συμβουλὴν τοῦ ἀειμνήστου σοφοῦ Κοραῆ ἀνέλαβε μέγαν ἄθλον, τὴν συγγραφὴν τῶν Κυπριακῶν αὐτοῦ, καὶ τὴν δυσχερῆ ἐρμηνείαν καὶ ἐτυμολογίαν τῆς κυπριακῆς γλώσσης, ὅνπερ καὶ Κύπριος αὐτόχρημα ἀνὴρ δυσκόλως ἂν ἀνελάμβανεν. Εἴθε καὶ αὐτὸς νὰ ἀκολουθήσῃ συγγράφων καὶ ἄλλων ἐτι ἑλληνικῶν τόπων γλώσσας, καὶ ἄλλοι λόγιοι ἄνδρες Ἕλληνες παραινιθῆντες ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τοῦ Κ. Σακελλαρίου ν' ἀρχίσωσι συγγράφοντες τοιαύτας ἐπωφελεῖς περὶ γλώσσης συγγραφάς!

Τοιοῦτον ἔργον εἶχον καὶ ἐγὼ ἐπιχειρησθῆ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, καὶ τοι ἀνίκανος, γράφων καὶ δημοσιεύων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῶν Φιλομαθῶν Ῥοδίας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λέξεις καὶ παροιμίας τῆς καθ' ἡμᾶς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀλλ' ἐμποδιζόμενος ὑπὸ δύο μεγάλων αἰτίων, ὑπὸ ἐλλείψεως δηλ. τῶν ἀπαιτούμενων βιβλίων (διότι ἐκτὸς τῶν Ἀτάκτων τοῦ μακαρίτου Κοραῆ οὐδὲν ἄλλο εἶχον), καὶ ὑπὸ τοῦ βάρους τῆς γεροντικῆς ἡλικίας μου, ἐκὼν ἄκων ἐπαυσα. Ἀλλὰ νῦν ἐπιτυχῶν ἀσμένως τὰ εἰρημένα Κυπριακὰ βοηθούμενος ἐκ τούτων γράφω βραχείας τινὰς παρατηρήσεις, καὶ παραλληλισμὸν λέξεων τινῶν καὶ παροιμιῶν κυπριακῶν πρὸς παραλλήλους Ῥοδικὰς, οὐχὶ βέβαια πρὸς ἐπίδειξιν τινα, πόθεν; ἀλλ' ἕνεκα πλειότερας διασαφήσεως τῶν λεγομένων ὑπὸ τοῦ Κ. Σακελλαρίου. Ἰσως δὲ, ἐὰν μὴ φθὰς μοῦ κόψῃ τοὺς σκοποὺς ὁ θάνατος, προσθέσω εἰς ταῦτα καὶ τινὰ ἐκ τῶν Ἀτάκτων τοῦ μακαρίτου Κοραῆ.

§ Α.

Ἀγγρίζομαι, ἡ Ἀγκρίζομαι· χαλιῶ, θυμόνω, καὶ τ.λ.π. (Κυπρ.) Ρίζα δ' αὐτοῦ πιθανῶς εἶναι, λέγει, ἡ αὐτὴ τῇ τοῦ ἀγείρω. Παρὰ δὲ Ῥοδίοις τὸ Ἀγρίζω εἶναι μεταβ. καὶ ἀμετάβητον· οἷον μὴ ἀγρίσης τὸ